॥ ५७ ॥ ५८ ॥ इमंहितस्यकाकस्यवधेदोषमदर्शयन्एकमेकममात्यंक्रमेणदुर्बलीकुरुऐश्वर्यान्भ्यावय दुर्बलीकृतस्यकारणंवधहेतुंदोषमाज्ञायसाकल्येनज्ञात्वाएकैकमेवजहि ॥ ५९ ॥ तेषामकस्मा त्युगपच्चवधेदोषमाह एकेति संहताःकंटकानपिमृद्नीयुः किमुतमादृशान्मृदूनित्यर्थः ॥ ६० ॥ ६१ ॥ ६२ ॥ पितरित्वदीयेसंस्थितेमृते ॥ ६३ ॥ विभ्रमेत्अनाप्तेष्वाप्तबुद्धिंभवान्माकार्षीदिति ॥ ६४ ॥

येत्वांब्राह्मणनेच्छंतितेनवत्स्यंतिमेगृहे॥ भवतैवहितज्ज्ञेयंयत्तदेषामनंतरं॥ ५७॥ यथास्यात्सुधृतोदंडोयथाचसुकृतंकृतं ॥ तथासमीक्ष्यभगवन्श्रेयसेविनि युंक्ष्वमां॥ ५८॥ मुनिरुवाच अदर्शयन्निमंदोषमेकैकंदुर्बलीकुरु॥ ततःकारणमाज्ञायपुरुषंपुरुषंजहि॥ ५९॥ एकदोषाहिबहवोमृद्नीयुरपिकंटकान्॥ मंत्रभेदभयाद्राजंस्तस्मादेतद्ब्रवीमिते॥ ६० ॥ वयंतुब्राह्मणानाममृदुदंडाःकृपालवः ॥ स्वस्तिचेच्छामभवतःपरेषांचयथात्मनः॥ ६१ ॥ राजन्नात्मानमाच क्षेसंबंधीभवतोह्यहं॥ मुनिःकालकवृक्षीयइत्येवमभिसंज्ञितः॥ ६२॥ पितुःसखाचभवतःसंमतःसत्यसंगरः॥ व्यापन्नेभवतोराज्येराजन्पितरिसंस्थिते॥ ६३ सर्वकामान्परित्यज्यतपस्तप्तंतदामया॥ स्नेहात्त्वांतुब्रवीम्येतन्माभूयोविभ्रमेदिति॥ ६४॥ उभेदृष्ट्वादुःखसुखेराज्यंप्राप्ययदृच्छया॥ राज्येनामात्यसंस्थेनक थंराजन्प्रमाद्यसि॥ ६५॥ ततोराजकुलेनांदीसंजज्ञेभूयसापुनः॥ पुरोहितकुलेचैवसंप्राप्तेब्राह्मणर्षभे॥ ६६ ॥ एकच्छत्रांमहींकृत्वाकौसल्याययशस्विने॥ मु निःकालकवृक्षीयईजेक्रतुभिरुत्तमैः॥ ६७॥ हितंतद्वचनंश्रुत्वाकौसल्योप्यजयन्महीं ॥ तथाचकृतवान्राजायथोक्तंतेनभारत॥ ६८॥ इतिश्रीमहाभारतेशां तिप०राजध०अमात्यपरीक्षायांकालकवृक्षीयोपाख्यानेद्व्यशीतितमोऽध्यायः॥ ८२ ॥ ॥७॥ युधिष्ठिरउवाच सभासदःसहायाश्चसुहृदश्चविशां पते॥ परिच्छदास्तथामात्याःकीदृशाःस्युःपितामह॥ १॥ भीष्मउवाच ह्रीनिषेवास्तथादांताःसत्यार्जवसमन्विताः॥ शक्ताःकथयितुंसम्यक्तेतवस्युःस भासदः॥ २॥ अमात्यांश्चातिशूरांश्चब्राह्मणांश्चपरिश्रुतान्॥ सुसंतुष्टांश्चकौंतेयमहोत्साहांश्चकर्मसु ॥ ३॥ एतान्सहायाँल्लिप्सेथाःसर्वास्वापत्सुभारत॥ कुली नःपूजितोनित्यंनहिशक्तिंनिगूहति॥ ४॥ प्रसन्नमप्रसन्नंवापीडितंहतमेववा॥ आवर्तयतिभूयिष्ठंतदेवह्यनुपालितं॥ ५॥

केवलंअमात्यसंस्थोमाभूरित्याशयेनाह उभेइति ॥ ६५ ॥ नांदीमंगलपाठः ततस्तस्मिन्मंत्रिणिहतेसति नंदीतिपाठेहर्षः मंत्रीतिपाठेभूयसायत्नेनसंजज्ञेजातः ॥ ६६ ॥ कौसल्यायकौसल्यार्थे ॥ ६७ ॥ ॥ ६८ ॥ इतिशांतिप०रा०नै०भारतभा०द्व्यशीतितमोऽध्यायः ॥ ८२ ॥ ॥७॥ सभासदःव्यवहारनिर्णायकाः सहायाःयुद्धादावुपयोगिनः सुहृदोहितकर्तारः परिच्छदाःसेनाभ्यादयः अमात्याःमं त्रिणः ॥ १ ॥ क्रमेणैषांलक्षणान्याह ह्रीति कथयितुंन्यायान्यायौवक्तुं ॥ २ ॥ अमात्यान्नित्यंसन्निहितान् शूराःपुरोहितादयश्चसहायाइत्यर्थः ॥ ३ ॥ सुहृदमाहसार्धेन कुलीनइति ॥ ४ ॥ ५॥

Digitized by Google